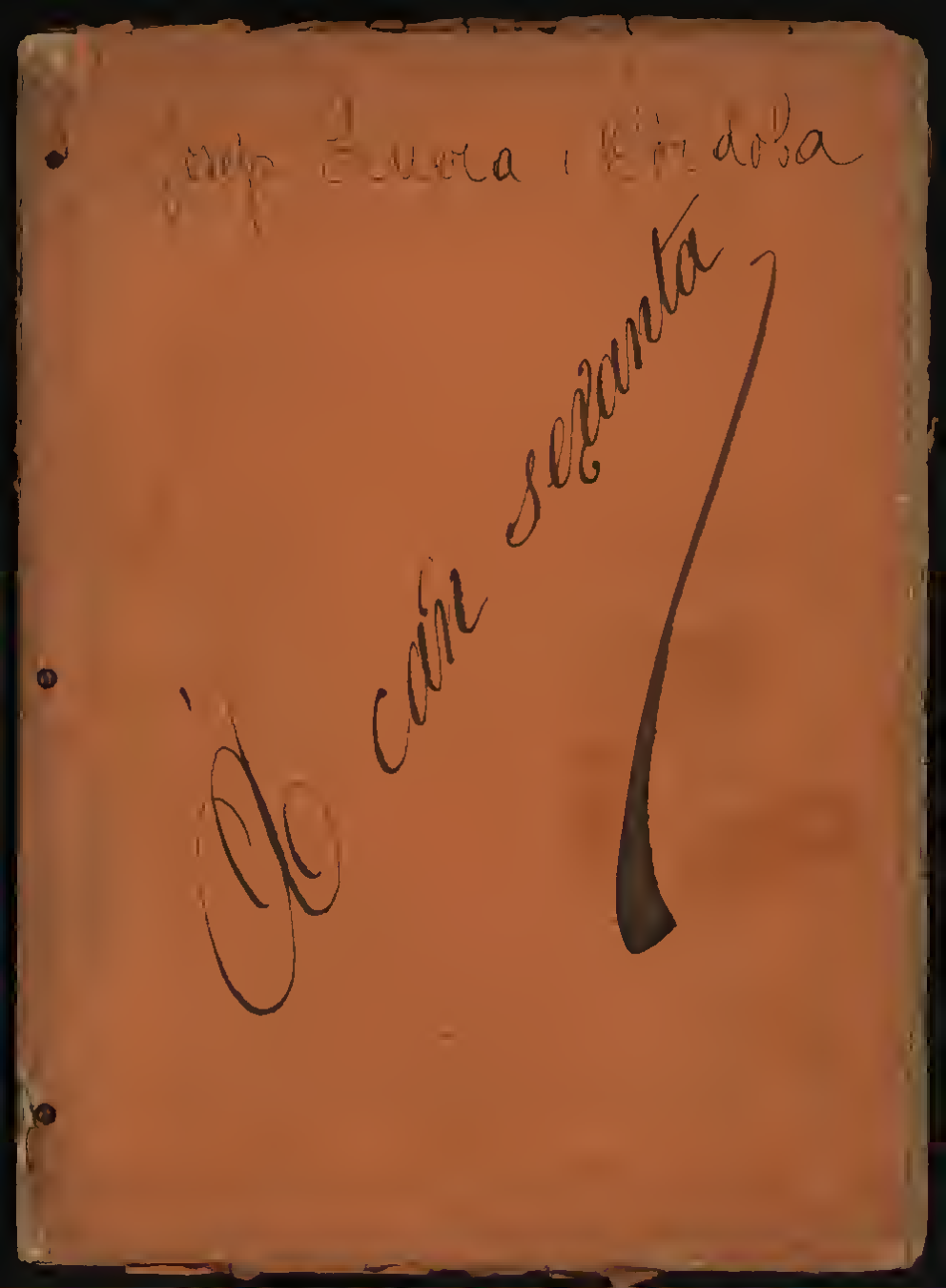
El cañ sexanta

A ca'n Serantia

Comedia en un acte y en prosa

original de

Joseph Juera y Córdoba

Estrenada en lo

nº 10-30-
Jaume Pull i Tove

Barcelona.

Repartiment

Malilde (19 anys) Miguelet
Antón Noy I.
Papet " II.
Roch Caganiu
Nasari Comparsa de mu
Flaquer - nyons.
Lluco (noy)

Época present y en un
poble ~~de fora~~. allunyat de ciuta

Acte únich

Paret al fons y un carreró cubert d'hemra que traspa-
l'escena ab sa entrada al mitg. A la dreta li ha-
hi al mitg d'una renat, abdós costats del barre pelán
cubert d'hemra; enfront á l'esquerra lo portal de
la casa en quin hi hauran alguns graliónys, bara-
na imitant marbre, testos de flors als costats. Da-
munt la porta un balconet baix, estil de fora. Por-
tals y finestres practicables.

Escena Iª

Nasari y Roch, abdós trayent una taula de
dins de la casa.

Nas. Ja se sab en arribant lo dia del sant
del amo tot va en doyna no hi ha
ningu que s'estigue parat, tots tres-
gelem.

Roch. Es un cop cada any!

Nas. Donchs jo voldria que ni fossi
sols aquest fos.

Roch. O be en parlante de trevallar en

Pasarí un [illegible] y Pro en car te
raca un dia de trevallar despréj
de tréj centj seqanta cinch diaj
que té l'any te 'n estaj tréj centj
seqanta qdatre senj fer rej.

Naj. Almenyj poqué j anaré fer la
siesta á la tarda en acabant de
dinar, com tinch per costum.

Roch. Ja dormiraj al vespre.

Naj. ¡Se m' assenta tan bé!....
Mira, en acabant de dormir
me semblá....

Roch. ¿Que t' trobaj mellor, vritat?

Naj. Sí, noy, se semblo tot un altre

Roch Encare cualsevol se pensaría
que matinejaj molt.

Naj. En l' hora que 'm cridaj me
aixeco.

Roch. Are ho haj dit be, perque
estich cert que si jo no t' eri-
déj, tal volta al mitj dia en-
care dormiriaj.

Naj. ¿No t' equivocaj no. En atti-

lo sespre m'agafa un [illegible] son [illegible]
ensopiment...

Roch A mi m'sembla que dia por tal dammunt tot lo sant dia, perque si un rato teng, cap al estable t'eng tal á fer companyía al matxo, allegut á la palla, y que tal hi fas petar qui ey un contento fins...

Nas. Que m'desperto

Roch. O fingue t despertas

Nas. Com deya m'agafa una son que no puch sertse mes, de manera qui ni de guat menjo.

Roch ¿Com vols sant cristiá que t'fassa propt si adormit menjas, fent cada capbussó que canta l'cred.

Nas. Y tot ey hui, ficarme al llit y adormirme

Roch Vaja ja's veu que per dormi-

lega [illegible] há que t'guanyi.

Naj. Noy no puch ferhi més, Oh! ací si tú de parey á Olly.

Roch. Pare, ¿que ím diu?

Naj. Lo que vent, ta que d'ací ne dien dormilega, donchy dormilega era lo tasaor, dormilega l'ací y dormilega l'pare y no hi ha més los testos s'han de parentir á las ollas.

Roch. Bravo, bravo, no la sabía encara esa descendencia.

Naj. Finy contan d'un dia que l'ací mentrey s'estava dormint, are, no ím recordo si era l'vespre ó al mitg dia, ...

Roch. Digalu H (A veurer quina ím dirá)

Nas. Sí, per lo cap i lo demati com lo vespre. Lo cert y que mentres adormit s'estava, pots contar ab la son dolsa que debia dormir.

Roch De, com tu quan ho fas. Bocatta y que també dormía ab la boca badada com tú, que apar que esperas lo magná?

Nas. Aquí está l'guiñ. Ab la boca bádeda dormía y tan fort ho feya que no s'adonà que una rata dé les grosses se li vá colar la llengua.

Roch Ja, ja, ja (rient)

Nas. Ha passat.

Roch (ensenyantli l'dit) Aquí ej dit y jo no he vist.

Nas. No, no ho he [illegible] sabut enco
ahont debia esser.

Roch I no se n adonà?

Nas. Si dormia tant fort

Roch I doncs com ho saben que era esa
una rata?

Vai Ay, ay que no saben que per tot
allà hont passan rastre deuan?

Roch Ah ja.

Nas. La farem agafar perque li para-
ren una trampa que segons din-
hen n'era difícil que pogués exir
ne. Pro, noy, te dich que feya
tersa, está clar com dugs dintre
son cos tota la llenga del avi,
i aleó qu'era grossa.

Roch I grossa era?

Nas. Si, ja sempre li deyan que te-

la llengua [illegible]

Roch ja, ja, [illegible]. (Ha parlava per [illegible] vosteres que dieu.) I com varen sa-
ber qui era aquella la que s'ca
menjar la llengua?

Nay Ay, ay, ja poden pensar si ho,
com que li varem fer l'escoria
Roch ¿Que es això de l'escoria? potser
vols dir l'autopsia.
Nay Just l'autorcha, y á dintre l'ven-
tre li varem trobar.
Roch I que [illegible] varen fer.
Nay. Vos diren.
Roch ¿A la brasa?
Nay. No que li varen tornar á cusir.
Roch (Ha-) Per cuch no li falta
rey. Ara li deguesen contar

[illegible] (Surt un [illegible] agafador, i no veu [illegible] un sapi-
guet (Sapo) que era [illegible]
taula)

Noi [illegible]

Noia [illegible]

Noi [illegible]

Noia [illegible]

Noi Si [illegible]
(col·locant la taula al fons al mig d'ella
emparrat)

Roch Ara [illegible] ...

Nat Nuevo, a mi ja he fet

Roch Be, mira que no fassis [illegible]

Escena II

Nasiri

(retirantse) ¡Ay! ¡ay! quina cosa que m'ha vé! — Ja se sab en segentme vol... Pro no ~~m'has de tirar!~~ — Si anuy en Roch m'ha cridat tant dematí. Al menys eran las tres quan m'he llevat. Anuy he fet com los ancells á trench d'alba m'he aixecat — Ja tremolo quan s'acosta l'Sant del amo, perque en eix dia ja se sab un hom s'ha de llevar dematí per poguer esmorsar lo bó y millor de la glossa

y retirar en altra hora per lo reflis que
vol fer á la nit. En aquest dia faig
endevarit de vos Almatí de las tres
ni' ha cridat en Roch á las sis que ém cre
3 altres dias van tres horas, tres sens dor-
mir, després un parell ó tres que acos
tumo dormime á la tarde vos sis y
despres de las nou que acostumo anar
mea á joch, á las dotze son tres mes, de
manera que tres y tres fan sis y tres nou
¡Oy! ¡oy! aixó sens contar las que en
tre dia faig getar perque aixís que un
moment tinch cap á jauser (Pica á da-
munt la Taula)

Escena III.

Dit y Papel

Pap. (Mirant per tot) No veig ningú
per poguerla fer acistar. Nin-

gu[illegible]ra [illegible]i encar daurán [illegible]rmir

Pro, [illegible], es aVuy lo sant del seu pa-
re y volen celebrarse demati; deurán
estar enfeynats per dins. Encar fora
una imprudencia y esperar. Encar
iaurá de retardar méj lo que tant mon
cor desitja! .. Encar no ha sufert pron
després d'un any y dos meses d'enrahó-
nar ab ella, sempre ab aquella por, ab
l'¡ay! al cor perque si s'arriban á des-
cubrir nostres amors tirarian á rodar
nostres plans. . Encar no ha arribat
lo jorn de dar trebas á aquestes sofre-
ments! ... ¡Encar no pucb Vaurem gos
jós de demanarla á son pare!

Aviat que per esser de son pare él
sant tenía fet lo propósit de dema-
narla, pró avans vull pensarme de

comu acort ab ella. . Anaguemse perque si son pare vingués . . . . y esperaré que surti algú (busca lloch ont amagarse) Calla sembla que allá dammunt la la hi há algú (Aventantse) (En Nasari) ¡ Nasari !... (Jo respón) (més fort) · Nasari !

Nas. (Esturantse) ¡ Ah, ah, ah !

Pap Vamos, home, vamos.

Nas. Ja vaig, Roch, ja vaig, si no gu m' estava contant las venas que aquesta taula Té.

Paj. Dormir deus volguer dir

Nas No, no dormía (Aixugantse ls ulls)

Paj. Vamos, desvetllat, desvetllat.

Nas. ¡ Ah ! que vos veig, Pepet

Paj. ¡ Y está clar Mira veig á Dins

y dígali que surte que la vull veure

Vas. Está bé ja li diré (Vey qui dimoni m'ha vingut á despertar, tant bé que m'hi trobaba)

Escena IV.

Pajet pronte Roch.

Pap. Ara sortirá, li proposo mon plan y com que sey dupte ho aceptará, agenmateix mitg dia la demano á son pare y d'aquy á trey mesos noy casám y .... (mirant Roch) ¡Ola, Roch!

Roch ¿Vosté pera çi?

Pap. Pera aquí he vingut per veurer ná la pubilla vuya

Roch. Dintre breus instants creeh que sortirá per anar cap á l'esglesia.

Pap. ¿Y son pare?

Roch. Son pare enfi[illegible]at abuy mes que
may com que en eixe Dia té lo-
gust de convidar á tots los nets
netes, nebots, nebodes, cosins, cosina
en fi á tots los minyons y min-
yonas del veinat y adés com te
aquest gust, també té l'de arre-
glar-lostii la racció

Pap. Si, ja se que en arribant aqueix dia
aquesta casa s'en entra.

Roch A més quan toda la mainada te-
nim allá reunits, com que l'un ca-
da j. l'altre també, es á dir tot-
hom ho fá qui més pot cada
, ja ho sue lo senyor, y ell
que li agrada tant la quietud

Pap. ¿Qué diu?

Roch Que en arribant aqueix dia sem-

ela a <u>can serranta</u> (Ja a [illegible] las
trúallas)

Pap. I quants serán aquy?

Roch Ahir d'allistats ni hu havian dit
Oh y aleó ni á ultima hora no
se ni hi reganga algún

Pap. Ja l'deurán marejar

Roch Veritat es, pero ell hi gosa, mire si
hi gosa que fins ab ells juga com
si fos un minyó de pochs anys, y
aleó que ja passa dels serranta.

Pap. Pro l's dú molt bé

Roch Si, tal, pero no deixa de apesarlo
l's fés d'ells..... Mire ja aynu-
da Na Matilde ja vé.

Escena V.

Dits y Matilde

Mat. Roch.... Ola ser açí, tu Pa-

ret

(Pap. (Ab salan[illegible]) Si, morenas, ¿que no t'ho han dit qu'era aquí?

Mat. ¿Qui m'ho haurá de dir?

Pap. En Nasari, á qui he trobat ajesarat damunt la taula y l'he cridat perque t'ringués á cridar.

Roch (Que ha sentit lo que ha dit Papet, y mor-ent lo cap) (Mira que es pron, ni un moment me puch descuydar)

Mat. Donchs no ho ha fet ¿y t'ha dit que ím vindría á avisar?

Pap Si.

Mat. Be, debía estar endormiscat

Roch ¿Y ahont es are?

Mat. Lo papá l'ha ocupat á la cuyna. (y diu que vos tambe y anem)

Roch Sempre fuig de fam y de feyna.

(1ª en 2ª)

Escena VI

Mat. y Pap.

Mat. ¿Y com t'has atrevit á entrar? que no has tingut por del pare

Pap (Festós) No, hermosura.

Mat. Y donchs ni ing veuhen

Pap. Is que anay, rateta meva, estich resolt

Mat ¿A qué?

Pap (Baix) A demanarte

Mat. ¿Si, hermós Papet, á demanarme?

Pap. Si.

Mat ¿Is veritat? ¿No m'enganyas nay?

Pap La veritat, no t'enganyo

Mat ¡Ay, Papet, pochs saby l'alegría que m'donas!

Paf. É determinat per cida resolu-
ció, perque vamos já ún come-
çaba á cansarme lo no poderte
enrahonar ab desahogo sino que
sempre havía d'estar pensant ay!
si 'ns atrapan, ~~¡ay! si 'ns atra-~~
~~par~~ ¡ay! si ho senten, ¡ay! si
aquí ¡ay! si allá .... Vamos
dit ab una paraula sempre ha-
vía d'estar ab l'ay al cos y en-
semps lo desitjar poguer pronte
donarte lo nom d'esposa.

Mat. (Ab tolameria) Si, Papet, ay que
desitjo poguerte dir per nard

Paf. Y jo per muller.

Mat (Ab delirí) Ay, Papet, quant me
t'aymo

Paf. (") Ay, Matilde, quat me
l'estimo

Mat. I dintre quant jo vols casar.

Pap. Quant més aviat millor.

Mat Ay, Papet, no't pots pensar
lo pes que m'has tret d'aquí
dins lo cor, perqué al pensar que
d'aquí en avant no haurém
de tenir rey, sino que a'tota ho-
ra ins podrém veurer tant si'ns
es lo pare com no, cosa que are
ns ne guardavem plá bé, com lo
gat d'escaldarse.

Pap. I tu tampoch, Matilde, saby la sa-
tisfacció que tinch, perqué al pensar
que ab més desahogo podré venirá
veurét y que ab més llibertat po-
drém nostres assuntos parlar.. i
~~Laborat gore?~~

Mat (Acariciantlo) Qué n'es d'amable

Papet

Pap. (Acariciantlo) Lue 'ls rebrefonant
tilde.

Mat. Poch pensas quant mes t'ayu

Paj. I tan tampoch saby, quant mes
l'estimo.... Si, l'estimo mes
puig que dintre pochs nos uni-
rem ab los llasos del matrimoni

Mat. ¡Ay per allá sé lo jare..!

Paj. ¿Veritat?

Mat. Més aném á cal flagner á
~~Jouer~~ aprisa que portin la coca pels
minjons y Després nos Deixa-
rem caurer á l'esglesia, puig
que ja tocan la rematada. (Sen
tocant á rebato Durant Cenena tocaran
ab intermedis anunciant la missa)

Escena VII

Nasari y Antón

Ant. Un jove ~~in~~ dins a (in Almansa)

Nas. Si lo promés de la senyoreta.

Ant (estranyat) Promés!

Nas. Si de la Na Matilde

Ant (Sonriia puig que de promés no in té)

Nas. Si lo Papet de can Reculy.

Ant. No se de qui in parlas. . . .
Be veyám digasli que vinga

Nas. Cuan t'he vinguet á avisar estave per aço

Ant Y are?

Nas. Mes are no l'veig

Ant De, vamos aixó ho deu ~~haver~~ (haver) somniat.

Nas. No, no, n'acabo m'ha enraho-
nat y me l'ha fet venir á adv-
sar.

Ant. I Donchs. . . .

Nas. Se'n Deu haver anat.

Ant. Saby lo que Deu haver sigut que
Despres estar adormit y somni-
ant se t'ha figurat tot aló

Nas. No, no, lo promés de la sen-
yoreta Na Matilde, en Pa-
pet de can Reconly m'ha en-
rahonat.

Ant Los somnis sempre pareixen rea-
litat.

Nas Encar me'n farà dubtar

Ant. Donchs ahont es lo qui'n de-
mana

Nas (Potser si que allavors no he
somniat)

Ant. Encara no 't convens que ha si-
gut un somni.

Nas. Veritat es que contrariat me veig.

Antón Res, que si algú m' hagués fal-
gut venrer. . .

Nas. Com que havém trigat tant á eixir
pot ser tenia fart.

Ant. Desenganyat per més que tingués
fart. . . Y un altre si aleó hagueras
ja hauria entrat á dins

Nas. Ay, ay! potser si que ho he somniat.

Ant Está clar, home.

Nas. Li veré franch, quant en Roch ha gi-
rat cua per anar á buscar las esto-
vallas m' ha comensat á venir la
son, aquella sensoreta tant estima-
da meva, si m' hi llevat tant de-
matí avuy! Y jo quina in faig,
m' agech damunt la fauta y potser
allavoras potser ho he somniat (Pensatiu)

Pro no ell m'ha parlat. Potser
haja arribat al estanch del canto
com acostuma moltas voltas que
á la Na Matilde espera. (E. in
á mirarho)

Escena VIII

Antón (capficat)

En Nasari diu que lo promés de Na
Matilde ím demana. De promés m
filla no ín te ni crech que de cap jor
s'haja ficsat, ni que cap jove lo cor
li haja robat .... un sonnni den ha
ver sigut ... pro un sonnni no's te
andis y adés ... algún fonament den
tenir .. (Pensatiu) Potser si que Na
Matilde té relacións sensè sapi-
guerne jo res ... Puig me toca
esbrinarho.

Escena IX

Anton y Nasari

Nas. No hi ey jay, mi dim que aviy no hi há anat

Ant. Jencar no't contens de lo que't deya de que un sommi ha estat.

Nas. A pesar meu ho tinch de creurer.

Ant. Mes, escoltam. Un sommi ha estat pro un sommi no é té sense més ni més

Nas. ¿Com vol dir?

Ant. Que algún sonament has d'haver tingut per eix sommi.

Nas. A si si de sonament me n'deya la Paula.

Ant. No't dich aixó, troy de coniam

Nas. No diu....

Ant. Si que algún sonament deus

haver de tindrer

Nas. I jo li contesto que de fonament
me n feya la taula perque per
fonament entench las fortificacions
que s fan atras de comensar una c
.sa y es alla hont hi han de des-
cansar las parets mentres, y la ta-
la ha sgut allà hont jo m'hi he
descansat per dormir.

Ant No t sull diracó

Nas. Donchs....

Ant. Que per haver sommiat lo que has
sommat, sobre que t'has fesat.

Nas. ¡Ah! Aixó's com la base fonamen
tal de la Aritmética diuhen que
es sumar, restar, multiplicar y
dividir á n'aquí la base fona-
mental per sommiar ha sigut

la satisfacció ab que dormía y lo barretme posat de boca en baix

Ant Bé que ím fas l'orni ó que

Nas. ¿No es aixó lo que ím pregunta?

Ant No y m'crech que ja tornas a dormir

Nas. Ay, Don Antón, ano ím parli de dormir perqué ja ám sé la son. Si aixy que's lo seu sant me valgués per la mercé de deixarme per la nuit ~~nuit~~ diada

Ant Mira contestarme ab lo que't pregunto y després ja hi anirás

Nas. Gracias y per molts anys puga fer semblants obras. (Frotantse las mans) Pregunta Don Doncha (Estich mes content que un gos ab un os)

Ant. Bueno lo que't deya, sobre que t'has bassat per tindrer eix sommi. ¿Que per ventura te promés ma filla?

Na Matilde

Nas. ¿Que no ho sab.

Ant. Sí ho sapigués . . .

Nas. Manoy y que sin atrassat. Si ja
fá més d'un any . . . si ja hu
creeh

Ant I diuy que sí . . .

Nas. En Papet de can Reconly

Ant I se estimay

Nas. Ah, aleó si que no ho sé . . . . no
més alguna volta he sentit com
parlavan y se deyan ¡Ay que t'esti-
mo! ¡Ay que t'adoro! y altras
manerias per eixo estil

Ant Está bé, Nasari, está bé

Nas. ¿Estich llest?

Ant No encara

Nas. Digui, cuyta que ja m'he la seuya

Ant. Na Matilde?

Nas. Na Son

Ant. Saby tu dels bens de fortuna que ell

jove o sia en Papet, disposo.

Nas. Sols sé que la roba que porta es d'ell.

Ant. No sabs se te bens.

Nas. Segons tinch entés té la carrera de advocat y de béns no se si n'té.

Ant. Hom de Deu, no't dich béns sino bens

Nas. Ha, ah, tampoch crech que siga enrendat. puig es molt atent y molt fi.

Ant. Sempre serás carcamal (Fama)

Nas. Rey mes. . .

Ant. Res, Res perqué tampoch se podrá treure l'aygua clara.

Nas. (Cap á la palissa y á jouer) (Frotantse las manes) (Ben va)

Escena X

Anton sol.

(Potser si que será verdat que sia promesa ma filla, pro es molt que passo d'uns que fe relacions, segons aquell soumia tinyta,

may l'in haja rospitat res, cap dia
de llum, d'alegría, de capficarme
de delirs, res, res sempre se n'ha ma-
trat la mateixa, carninyosa, cuyda-
dosa enjogassada .... Pro no podia
ser que fatta faut com dia aquell
toca campanas den Nasi, perqué
quel cóm haurá rospitat .... si e
promesa no'm vindrá del dotmala
ment, puig ja comensa á tindre b
etat y jo ja só vell, carregat de
natras y lo dia menys pensat faig
un jet cóm una aglá, com val-
garment se sol dir, y com la dei-
cho sola ¡pobreta! y adios al mengs
si te qui l'estimi, la cuydi y l'
advri, encar que li faltin, mayseras
faut. Per allí vea l'heren flagel-
ab la coca que haurá de repartir
als minjons.

Escena XI

Mateu y Flaquer

Flaq. Bon dia tinga, Don Antón, y que per molts anys....

Ant. Molt bon dia heremet Bernadas

Flaq. Sempre in dia la mateixa, ja sab que á casa no n'hi ha d'heren, que 'l pare sempre 'ns dia, tant serás tu que ty lo mes gran com ton germá tant que's lo más rich

Ant. Be, home, bé, esá dirque ton pare vol que tots sigan iguals.

Flaq. Dia que aixis no hi haurán discordias.

Ant. Já bé perqué no hi hán pitjors discordias que las que causa l'interés

Flaq. Cada dia mo ho dia, tant gent ja ho sabém de memoria com lo papagall.

Ant. Deixa la coca á llá damunt perque conech que t'pesa

Flag. Si la fá fer tan groguda

Ant. Ja es de costúm en eix dia se tira la casa per la finestra.

Flag Ja ho sé y encara me recordo que quan era Quich era un dels convidats. A casa també passa lo matéix quan arriba lo sant del pare I ¡ah quin delirí l'esperám! també l'olla gran vá dintre la roca

Ant. I quina es la casa que no ho fá en lo dia del sant del cap de casa.

Flag Veritat es que si en aquell dia no's fá en quin se fará?

Ant. Més perqué l'esplicas tant bé te faré ajuntar en la llista dels convidats, Estebanet, ¿no't dius Estebanet tu?

Flag. Aquest es lo nom de mon germá segon

Ant. Ah, si teny rahó, Pu't dius Ramonet. Jo sempre ho confonch.

Doncha bé, vindrás al refresch que
pronte farém.

Flag. Si es de son gust.

Ant. Molt, flagher, tindré en veure-thi, y
tos germáns també.

Flag. Moltas gracias

Ant. ¿ Alany també venes, frital?

Flag Si senyor, pro ja fá cosa de tres anys
que no ho faig, l'un any perqué no
estich bió, l'altre perqué la dida in
vol á casa seva ....

Ant. Doncha, aquest any que hi poty ser
vinhi, ja saby que 's fá fabola. Ja hu
farè jugar los tres plats. Mira la
fauba.

Flag. Noy, que 's llarga, deuhen anar haver-
nhi de venir molts

Ant. Si ja son bastants.

Flag. Fretze.

Ant. Vols callar; lo punt de las dotze
ará may.

Flag. Quinze

Ant. Una cosa ades, ara á punt fico en
ho sé. Ja Roch los té apuntats.

Escena XII

Dits y Roch (al plats de postres y haven
sentat las últimas garrafas)

Roch. L'apuntats los tinch ¿que se n'hi
regarga algún?

Ant. Lo mieyo y mos dos germáns

Roch ¡Ah, tu!

Flag. Don Antón ho sol.

Ant hi perqué es tant aixerit y s'ha por-
tat tant bé.

Roch (Posant los plats) Ja ets dut la coca.
¿Que l'has feta tu?

Flag. No pero aviat las farè, aviat per
aló.

Ant. Y donchs qui l'ha feta?

Flag. Lo pare (com n'is recordás de quelcom)
¿Ah que no ho sab, D. Antón?

Ant. No jos Cot

Flag. Que la Matilde ha singut ab un jove cuñat.

Roch (Ay Papet, ja t'han esgarrat lo nan)

Ant. No ho sabia, no. ¿Que's jove?

Flag. Bastant.

Roch. Ramonet, mira que si no't vas á dormir jarás tard. (Dintre cridant)

Flag. Ja hi vaig ja. (Al altent) Passi bé, D Anton. Adeu, Roch.

Ant. Que singuen, ¿eh?

Roch A Deu aiceerit.

Escena XIII

Antón y Roch

Ant. (Y será veritat que's promesa ma filla cuñat cabal també m'ho dice, á veure si n'en Roch din la materia) Roch

Roch Nostramo....

Ant. Vina.

Roch Mani

Ant. No sé si vos haveu fixat ab lo que aquell minyó ha dit.

Roch. (Ja s'hi ha fixat, negarho es mon deber)

Ant. De lo que acs matéix m'acaba de notificar, de que la Matilde ab un jove á la fleca ha anat; cosa que ho ha dit vens més ni més, y cosa que m'acaba de convencer de lo que he sapigut per una rara casualitat.

Roch. Per mi cap importancia té aixó, puig que jo, sorte ó casualitat fulga pot anar acompanyat d'un parent ó conegut de sexe diferent.

Ant. Aixó sí, tenim raló, que cap cosa té de particular, pro aixó lligat ab lo que sé y dupto que vos no ho sapigau, serveix per lligar caps, vols de coses que fins ara he ignorat, estantme del tot á las foscas, com en la més negra nit y que Deu

ha volgut ara trasquinarme un poch de llum perqué obrí l'ull y tot ho sápiga.

Roch ¿ Y que 'n deduheix ?

Ant Que ma filla..si ej promesa. Ab esta segona prova ni he acabat de convencer.

Roch Don Antón, vá equivocat, á sa filla may l'he vista ab cap jove enrahonar

Ant. Roch, vos no, pro já hi há de dintre casa qué ho ha vist.

Roch Dugto.

Ant. No 'n dupteu. Ab un jove fá més d'un any que hi vé enrahonabt y aquest es advocat.

Roch (Qui l'deurá haver enterat)

Ant Y pus també se que aquest jove 's diu....

Roch M'interneix puix que jo no ho

sabía.

Ant. Roch, las mentidas segons com-
han mal y á voltes solen costar de
patir.

Roch. Sempre he sentit dir que l'que fá
lo que sab no está obligat á més.

Ant. Es una verdadera ralló. Pro vos no-
oblidareu que si's inferiors saben
los majors encare mes

Roch (D'en Nari den haver sortit.) No
nego lo que acaba de dir

Ant Y vos no saben res de ma filla?

Roch Si ab franquesa vol que li parli
ni un sol mot ne sé (Vedat ho
tinch)

Ant. Res.... (D'ell ni una sola pa-
raula n'hi podrá arrancar. A
mi in boca sentho ab mos pro-
pis ulls) (Anantse y al ser al pujar

los gratións dun:) Roch, recordat de posar
los trey flats per los Bernadas.

Roch Molt bé dim

Aut. (Pensativo y quan vá per entrar dun:) Ah y
quan la Matilde vinga fesme
un crit que á dalt m'en vaig

Roch. Com vosté desitja ho faré.

Escena XIV.

Roch.

¡Ah, Pepet! t'han esgarrat lo narro
¡Pobra garella! Per lo que m'ha dit
Deubresch que tot, punt per punt y
randa per randa ho sab, y també
que in Nasari deu haver estat lo cer-
rayre. De mi nis una sola paraula
m'haurá fet eixir de la boca, vaig
donar paraula formal á'n aquell
angelet posat á la terra. Na Ma-

filde de rey pertanyent á son amor diría y per rey del mon per mí sabrá á no ser que ella me fasta romprer la paraula que dí vaig donar, d'ells amors que fins ara son pare rey ne sabía y mi cap resposta ne tenía. Lo que es per mí, rey mes segrat tinch en aquest mon, despr[illegible]és dels Mana-ments de la Lley de Deu, que lo romprer la paraula donada de cualsevulga manera á una donzella y menys tractantse d'ell assunto.

Escena XV.

Roch y Matilde. (que haurá estat un rato fent signes de despedida y reprement á Roch)

Mat. De que's tracta, Roch)

Roch (tegnirá reptat) ¡Ah! (espantat) es

vosté?

Mat. Y donchs qué?

Roch. Don Antón creya.

Mat. Sembla que has tingut un gros susto

Roch Bastant, encar mon cor está bom-batent com la péndola del rellotge.

Mat. Y aixó?

Roch. Ja li explicaré. Estant perdut.

Mat. ¿Qué?

Roch. Vosté y son estimat

Mat (mirant per tot) ¿Un Papet?

Roch. Deixim....

Mat. ¡Ay pobre de nosaltres! Esplicat

Roch Ara son para llurs amors, val.

Mat. ¿Qui li há dit; com lo sabs?

Roch. Veurá ab despacio tot se fá

Mat. Deliro

Roch. Ha donat lo cas que l'hermet Bernadas del flaquer ha portat la coca, rebentlo D. Antón, y al anarsen com aquell qui ~~diu~~ ~~ji~~ descuydés quelcóm li ha dit que Sorté ab un jove á la fleca havian anat.

Mat. Davant de criaturas de tot un hom s'ha d'amagar

Roch. La veritat son criaturas perque quan en son cas se trovarán já ho reconeixerán, pero fan mal.

Mat. Y tant; mes que una pedregada. Ara justament que 'm volía vindrer á demanar.

Roch No y anéu sol.

Mat. Encare més

Roch Dambé sab que Sorté ab aquest jove Fé relacions já passo d'un any, que 's advocat, que 's diu .....

Mat. Fins lo nom. ¿Diu y que 'ny

ha tratat d'eixe modo?, ¿Qui ha sigut lo vil que la discordia ha posat entre nosaltres?, ¿Qui ha estat!

Mat. (ab còlera calmis-se-germaneta, tot just acaba de tornar pare) Si sapgues qui, prou á mucas lo trinxaría en mil mans... ¡Qui ha estat!

Roch. Calmis-te tot s'arreglará.

(Van entrant quietos que sens reparar ab los de l'escena la traspassan figurant anar a lo jardí)

Mat. ¿Qui ha sigut lo cor negre que eixa copa de fel me fá beure?

Ant (traguent lo cap pel balconet) (Y ma filla)

Roch. Si ho sé ja no li dich

Mat. Si moltas mercés, Roch, moltas mercés per l'avís .. mej... que ha dit lo pare ..

Escena XVI

Dits y Antón sortint de bat a bat las portas de l'entrada

Ant. Que ím plau

Mat } (trancis ¡Ah!
Roch } ¡Ell!

Mat. ¡Paré!

Ant. ¡Filla!

Mat (Antón haurá baixat los gratjons) Pare una atrasada (Plora)

Ant. Filla ... un bes

Roch (Qué veig ... ál revés de lo que ím pensava)

Ant. Perqué plores tonteta .. ¿eh? .. perqué plores ... vamos no ploris ... no veus que ja ho sull.

Mat. M pensava que ím renyaría perqué no l'hu hauría demanat con-sentiment

Roch (Pobrisona)

Ant. Ha regoneixes que has fet mal de anagarthó

Mat. Si, pare, perdoni . .

Ant. No l'ho he dit jà J'es bon d'-cot.

Mat. Molt prudent, bondadós, caritatiu, en fi totas las bonas qualitats te

Ant. No m'enganyas

Mat. No pare

Ant. I perqué no hauvias de dirmho méz aviat

Mat Perque considerava que m'hauria dit que massa jove era, y per lo tant no m'hi hauria deixat enraonari, y jo l'estimava

Ant: ¡Ay, prenda!

Mat.: Avuy cabalment volia venirvos

á demanarme

Ant — I no ho farà?

Mat — Sí. No sab pas rés d'això. Fa-vèu anat junts á l'església, m'ha acompanyat fins aquí y m'ha dit que hauria vindría. No 's veritat que li dirá que ja m'hi deixa casar, pare? ¿No es veritat que ja ho vol? ¿No es veritat que sí, pare? (Ab delirio)

Ant — No ho volgs tu...

Mat — L'aymo ab delirio, l'aymo ab tot lo cor, d'ell vull ser.

Ant — Donchs ja sabs que lo goig meu es veurel á tu contenta y ja que aprimes á ene jove, te vull donar lo goig de tindrel permarit y á ni ell de tindrel á tu per esposa.

Roch ¿Es bem al revés de lo que passa?
(Basta perqué un jove ó una noia s'enamori perqué sos pares no ho vulgan)

Mat ¡Que ni es de bondadós, pare?

Roch (Molt mes)

Mat ¡Quina alegría ni ha donat!

Roch Don Antón, per una disculpa ni immiscuirlo en la conversa y li demano que m dispensi si de lo que ni ha preguntat respecte de la relación y li he negat, puig jo ho faja per bé de la senyoreta.

Ant. Dispensat estás

Mat Perqué haven tingut paraula, quan me casi un regalo tindren

Roch Moltas mercés, no m mereix

Faud. Més — Vaig per los treys
plats y als minyóns distribuhir

Aut. ¿Que ja son aquí?

Roch Una part d'ells

Mat. Y los altres venen ja (Venen min-
jons) (Roch s'en va)

Escena XVII

Antón; Matilde, Quatre minyóns
y aviat Ysa junts ab en Roch

Alguns minys. (Mirant á l'altre costat y fen senyas)
Ep, ep, noys venim, que á ni aquí
está.
(Los altres venen alegres)

Quico Senyor Antón, que está per nos-
saltres?

Aut. ¿Qué volen?

Quico Demostrarli nostra atenció per
llur invitació

Mat — Una decima?

Aut — Digueu

Noy I — Apa llarch y prim

Noy II — Parent d'en lluna (a un figura-
ma diguent aquestes mateixes les amenaça)

Quico — ~~Ara vingui ma~~ ~~ma home~~

Mig. — Don Anton jaüt un bon dia

Quico — Lo matein li tinch de dir

Caga nin (Alegre) — Jo tot un vers li diria
pro no m'en recordaria
soch tant petit . . .

Noy I (fingint sorpresa) — Are sí
que l'hem negada, carat
(bo petit fá com se n'en recordés)

Mig. — ¿T'en recordas?

Caga nin — Un poquet

Quico — Apa digala aviat

Caga nin — Jo ne recordo un trosset

Aut. — Au digal ben dit y t'donaré un bon
rego y vi blanch . . . . ¿No t'en

recordas, pobret, pensa una mi-
ca més home, pensa una mi-
ca més y t'en donaré dos.

(Tots riuhen)

(Cagamin Ah, di l'hem enganyat, l'hem
enganyat.

Aut. Si dir que ja l'sabias

Cagamin O y de correguda, mira vés!
Don Antón ab alegría
passi'l dia del seu sant
ab la bona compañía
dels que están al seu voltant.

Mat. Molt bé, molt bé

Roch (Que haurá estat escoltant dende matja)
Com un Triunfo t'has portat, Ya-
nos té un secall....

Aut. Já més, Roch...

Roch Digui l'amo

Aut. Dona á n'al pellt per lo bé
que s'ha portat, dos borregos y

si blanch

Roch Aléx m'atenc lo farré.

Lurico Lisa es la sen de tots

Ant. Perqué tant bé os haveu portat (Ant-
agnejant) vataosaqui dos céntims,
(Donantlosli) y á mes allá tenin
la coca que Vos repartirá en Roch
y despres la crema, (Se van cap á la Taula)

Flag. De part del pare que aguest paquet
li donga

Ant Que es?

Flag No lo sé

Ant Tenin saja, apa ara anem á menjar
la coca

Flag Apa aném (á los dos germans)

Noy I Non sull si crema

" II Millor per mí, adios me tocará
més

(Tots prenen puesto ab gran gatzara)

Ant. Y á més, Roch....

Roch — Digui l'amo

Aut. — Dona á n' el petit, perqué fant hé s'ha portat dos borrages y un poch de sí blanch (

Roch — Ahís m'atenc ho faré (s'en vá)

Flag — De part del pare que aquest paquet li dongan

Aut. — Qué es?

Flag. — No ho sé

Aut. — Senin vaja; apa ara ha menjar la coca aquen

Flag — Apa aném (á nos dos germans) (s'en van)

Aut. — Ara arriba (per Roch)

Mat — ¿Qui?... (mirant el regal y entra Papet) Ah es Papet (corrent á rebre)

Escena XVIII

Dits y Papet

Aut — (Galant jove. No ha tingut

pas mal gust, pero ell tampoch)

Pap ¿Qué fas ara in compromets?

Mat No, home, no, seus que ja ho sol

Pap ¿Qué dius?

Roch Vamos per bot ni ho haurá

Ant (Per cert que s'agrada molt)

Mat Aeis ab un moment de delirio que jo tenía quan ni han notificat que nostres amors eran descubertes, aeis de repent ni ho ha dit, aquí materix encara fá mitja hora

Roch Volen estar (als noys)

Rdp Don Antón, ni alegro de conexell

Ant. Lo á Vosté també, mes... es lo jroné de ma filla (Paret s'avergonjeix) Digueu seus cap reparo que

tot ho sé, y lo que sento es no haverho sapigut més pronte

Pap. Si, jo amor, pero amor ser ~~que~~ sento aquí dintre mon cor, per aquet angelet baixat à la terra.

Mat. Y jo sens ell no puch viure.

Ant. Comprench que dos sers que s'aymin separats no poden viure y per lo tant sento molt lo que haveu patit fins ara y no vull que per més temps patiu, tinch bé pron que patireu, si no vos porteu bé ab Deu, á ni el purgatori, no vos donch més temps que per arreglar lo nuviatge

Mat Gracias pare no ho esperava

Pap. Mil gracias, Don Antón. Des d'ara ny com á pare lo tindré y no estranji que aquet mon li done. Joseph Reconly y Vilar

Daga per servirlo

Ant. Ja l'ó sabía

Mat. Bat li han dit

Roch. Per la crema vaig (Movent-se baixet los uns als altres)

Escena XIX

Dits y Nasari

Nas. Que ó aquest Cibarri. Ja temía jo molt que ab repós pogués dormir.

Pap. Pobre canalla que contents estan.

Ant. Ja'm posan un cap cada tres quartans.

Mat. Pro li gosa

Ant. No més es un cop cada any

Nas. Mes... (reparant ab en Paret) ¡En Paret! (mirantsel) Doncs are sabrem si era un somni ó no (corrent) Don Antón, eig

era, eiel (tots se quedan parats)
Eiel
Aut ¿Qué?
Nas. Eiel, eiel era
Mat. Pró que, digas cuyta.
Aut. Deu sonniar altra volta
Nas si, si eiel.
Aut. Acabarás
Nas (á Papet) ¿No es Vritat que vos-
té m'ha despertat aquest matí,
si, á mi aquí, ne á ni aquí?
Mat. Que sonnias?
Nas. Si, si, á mi aquí
Pap. (A Mat. que l'anava á reprendre) Deu-
Val Dir.
(Rocha vé ab una plata de crema, y tots
los minyons farán gran alegria)
Nas: M'ha despertat á mi aquí
Pap: Si?, que dormias com un tros.

Nay. Hó veu com no era somni. I que m'ha fet anar avisar al tr. Antón (Pay. fá ab lo cap que nó). Que nó, que nó diu

Roch (Calla, ab gran interés parlan veyam lo que diuen)

Pay. Que no

Nay ¿Com?

Pay. A la Matilde t'he dit

Nay Ah, ah, ah, ah.

Mat. Papau, lo burro de casa també ho fá

Nay. Donchs jo havía entés al tr. Antón

Pay. Vostá clar si endormiscat estavas

Ant I per aquest error se deu lo sapijuer jo que ls dos vos entenían I ballavan sols.

Mat. ¿Ain a'tu se't deu?

Nay Veu encare ls'hi he fet bé

Roch (A vallas ls boigs fan bitllas)

Mat. D'eixe favor ja ns en recordarém

Nay. ¿Com, de quina manera?

Pap ¿De quina manera? Zé' den dous (Dantlosh)

Nay. Aleó no ho sull

Mat. I donchs.

Nay Un favor.

Mat. ¿Quin?

Aut. (Ja 'm comensa á carrazar)

Nay. Que l' diá que 's casi, puigue molta feyna hi haurá, y que per tots, nos haurá de deixar tot lo dia per dormir.

Pap. Concedit

Aut. (Qué haurá estat fricós per los crits) Aquesta quitalla ja no'

atabala.... Aleó sembla á can serlanta

Pap. A can serlantaó nó, puig nosal-tres ing hauem entés

Roch ( ) Ja se pab com de costúm, com cada any. Un assi-ban eil dia aquesta casa á can serlanta 's conserleie

Aut. Si, Roch tens ralió á can se-rlanta.

1877